

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap suliaq nr. 01.31.06/08-00313 pillugu sisamangornermi ulloq 6. marts 2008-mi aalajangiinera pillugu Naalakkersuisunut ilisimatitsineq.

(Naalakkersuisut ulloq 22. februar 2008-mi ataatsimiinneranni imm. 2h)

Danmarkimi nunanilu allani misileraatigalugu katsorsaaneq pillugu qinnuteqaat Naalakkersuisut **inassutigaat**,

- Kontomi pingaarnermi 32.10.03-mi, Napparsimasunik nunani allani timikkut katsorsaaneqarnermut tunngasumi, aningaasaliissutit 7.900.000 kr.-inik amerlineqassasut.
- Kontomi pingaarnermi 20.11.50-imi, Ingerlatsineranut sillimatinut tunngasumi, aningaasaliissutit 7,9 mio. kr.-inik ikilineqassasut.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai

Danskit second-opinionimik taallugu aqqissuussineraanni innuttaasut kalaallit peqataanissamat periarfissinneqarnissaat siunertaralugu 2008-mi 7,9 mio. kr.-inik aningaasaliissuteqarnissaq Naalakkersuisut qinnutigaat. Taamaaliornikkut kalaallit kræftimik napparsimasut aaqinneqarsinnaangitsut naammassillugilli katsorsarneqarsimasut kræftimik nappaatigisaminnut katsorsaataasinnaasunik peqarnerisut naliliiffigeqqullugu Sundhedsstyrelsen ataani immikkut ilisimasalinnut qinnutigisinnaalissavaat. Katsorsaaneqarnermut neqeroorut napparsimasut aaqinneranik kinguneqakkajunneq ajortoq qinnuteqaammik allassimavoq. Katsorsaaneq misileraaneqarnermut katsorsaaneq sunniuteqanngitsoorsinnaavoq imaluunniit ima ajoqusiinnaatigaluni napparsimasut innarluuteqaleranik toquneranilluunniit kinguneqarluni. Akerlianilli katsorsaaneqarnermut inuuneq sivitsortiallanneqarsinnaavoq, taamaaliornikkut napparsimasut inuunerata naajartornerani naleqarnerisut inuuneqartinneqarsinnaasarluni. Paasissutissiissutigineqartut naapertorlugit katsorsaaneq napparsimasut aaqinneranik kinguneqartarnera qaqutigoorpoq. Misileraatigalugu katsorsaaneqarnermut neqerooruteqartarnissaq pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartut 2007-imi upernaakkut ataatsimiinnermi suliarat. (UPA 07/140). Siunnersuut Inatsisartut Peqqissutsimut Ataatsimiititaliaannit suliarineqartussanngorlugi innersuunneqarpoq, ataatsimiititaliarlu siunnersuut pillugu isumaliutissiissummini ilaatigut ima allappoq:

¿Misileraataasumik katsorsaaneq ¿aalajangersimasumik aqqissuussamik katsorsaaneqarnermut?

Tassaallunilu katsorsaaneq sunniuteqassanersut sunniuteqassappallu sunniut ataannarsinnaanersut qaangiuteqqissanersorluunniit nalullugu misileraaneq. Sunniutipiluit sakkortusinnaapput napparsimasullu paasitinneqaratik nakorsaatiniq salloqittaataasunik sunniuteqanngitsunillu nakorsaaserneqarsinnaapput.

Tamanna misileraataasumik katsorsaaneqarnermi akuttunngitsumik pisarpoq, taamaaliornikkut misileraataasumik katsorsartittunut sanilliussassaqaarnissaq qulakkeerniarlugu.

Tamatuma saniatigut kræftimik napparsimasut misileraataasumik katsorsaaneqarnermi peqataanissaneq ammaassineq landskarsip annertuumik aningaasartuuteqarneranik nassataqarsinnaasoq nalilerneqarpoq, taamatummi ammaassineq immikkoortunut allanut tuniluuttussaamat. Tamatuma saniatigut napparsimasut piffissami siviisumi Danmarkimiittariaqartassapput, tamannalu napparsimasumut tarnikkut inooqatigiinnikkullu soorunami sunniuteqassaaq.

Kiisalu siunnersuut piviisunngortinneqarneratigut piffissami katsorsaaneqarnermi malinnaavigineqarnerani napparsimasut arlaleriarlutik Danmarkiliittariaqartarnissaat pisariaqassaaq.

Ataatsimiititaliarlu isumaqarpoq siunnersuut ajornartorsiutinik arlalinnik sukumiisumik qulaajaavigineqartariaqartunik nassataqassasoq.

Kræftimik napparsimasut misileraataasumik katsorsaaneqarnermi kisimik neqeroorfigineqartariaqarpat?

Tunngaviumik isigalugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq allamik nappaatillit misileraataasumik katsorsarneqarnermut aamma neqeroorfigineqanngippata neqeroorut taanna ammaanneqarsinnaangitsut. Tamatuma saniatigut misileraataasumik katsorsartinnissamat periarfissaqannginnerup alianartutut nassatarisaa tassaavoq napparsimasut toqumik kinguneqartussamik nappaatigisaminnut katsorsaataasinnaasumik ujarlernerminni inuttut aningaasatigullu nukissatik tamakkerlugit atortaraat ataatsimiititaliaq naliliivoq.

Kiisalu peqqinnissaqarfiup iluani aningaasunik maanna tulleriarinerup iluani siunnersuut qanoq piviisunngortinneqarsinnaanersut isumaliutigineqartariaqarpoq. Tulleriarinissaq taanna nakorsanut isumagisassanngortinneqarsinnaanngilaq, tunngaviumimmi isigalugu naalakkersuinermit suliaqartut tamanna suliaqartarnissaq. Taamatulli tulleriarinissamat tunngavissat naammattut Peqqissutsimut Ataatsimiititaliap amigaatigai. Siunnersuut matumani pineqartoq piviisunngortinneqassappat napparsimasut katsorsaaneqarnermi sorliit pingaannnginnerusunngortinneqassappat?

Siunnersuummut aningaasalersuutissatut aammalu siunnersuutip piviusunngortinneqarneranut atatillugu ajornartorsiutit pillugit aalajangersimasumik siunnersuut ataatsimiititaliamit aamma amigaatigineqarpoq. Assersuutigalugu kalaallit napparsimasut Danmarkimi angerlarsimaffiat annertuumik inissaaleqiffioreerpoq. Kiisalu katsorsaanerit kingunipilugisinnaasaat katsorsaanerullu sunniuteqanngitsoorsinnaanera siunnersuummi isiginiarneqarsimanngitsoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Peqqinnissaqarfimmut aningaasaliissutinik annertuumik atuinikkut napparsimasunik ¿salloqittaataasumik¿ katsorsaajartortitsisarnissaq siunnersuutip matuma akuersissutigineqarnerata kingunerisinnaavaa? Misileraataasumillu katsorsaaneq annertuumik kingunipiloqarpat imaluunniit napparsimasup innarlerneqarneranik toquneranilluunniit kinguneqarpat akisussaaffik qanoq inissinneqassava? Tamanna tunngavigalugu siunnersuutip itigartinneqarnissaa Peqqissutsimut Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut inassutigaat. Inassuteqaat taanna Inatsisartuni amerlanerussuteqartunit ulloq 24. april 2007-imi malinneqarpoq.

Peqqissutsimulli Ataatsimiititaliaq taamani aamma allappoq:

¿ Taamaattumillu napparsimasunik misileraataasumik katsorsartinnissamut naleqquttut nalilerneqartunik peqqinnissaqarfiup qanoq qanorlu annertutigisumik ikiuussinnaaneranik Naalakkersuisut isumaliutiginneqqissaarnissaat pisariaqarpoq. Misileraataasumilli katsorsaanerit ammaanneqartinnagit nappaatit suut neqeroorummi ilaatinneqassanersut paasinarsinneqaqqaartariaqarpoq. Tassunga atatillugu napparsimasut qassit neqeroorummi taamaattumi ilaatinneqassanersut kiisalu siunnersuut qanoq aningaasalersorneqassanersooq isumaliutigineqassaaq.

Tamanna tunngavigalugu nassuiaammik Inatsisartunit oqallisigineqartussamik UKA 2007-imut suliaqarnissamik Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumitkaammattorneqassapput, tassanilu isumaliutissiissummi matumani apeqqutit saqqummiunneqartut qulaajaavigineqassapput. Nassuiaat tunngavigalugu siunnersuutikkut anguniarneqartut tamaasa ilaasaluunniit piviusunngortinneqarnissaat periarfissaqartut Naalakkersuisut isigissappassuk, tamatuma kingorna tamanna pillugu Naalakkersuisut siunnersuummik Inatsisartunut saqqummiussinissaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.¿

Peqqissutsimut Ataatsimiititaliap siuliani allassimasutut isummersuutai Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit tamakkiisumik taperserneqarput. Misileraatigalugu katsorsaanerup atorineqalernissaanik siunnersuut isummerfigineqartinnagu nassuiaatip Peqqissutsimut Ataatsimiititaliamit kissaatigineqartup utaqqeqqaarneqarnissaa pisariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Matumani siunnersuutigineqartutut ersarinngitsumik tamakkiisuunngitsumillu tunngaveqarluni kræftertunut misileraatigalugu katsorsaanermik ammaassisoqassappat tassunga naapertuutinningsumik landskarsi annertooujussuarnik aningaasartuuteqartinneqaratarsinnaavoq. Assersuutigalugu second-opinionimik aqqissuussineq aqqutigalugu kræftertunik misileraataasumik Danmarkimi katsorsaanermut aningaasartuutit ukiuni kingullerni quleriaammik, tassa ukiumut 10 mio. kr.-init ukiumut 100 mio. kr.-inut amerleriarsimapput. Tamatuma saniatigut misileraataasumik katsorsaasernerup atuutinneqalernissaannik siunnersuut siuliani taaneqartoq ukiuunngitsulluunniit matuma siorna Inatsisartunit itigartinneqarmat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Aningaasaliissutissanik nutaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsinissamik qinnuteqaatit aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerata nalaani siumut naatsorsuutigineqareersimasinnaannginnissaannik missingersuutit pillugit inatsimmi aalajangersakkat ataatsimiititaliamit aamma innersuussutigineqassapput. Landskarsip aningaasaataanik ataatsimoortumik tulleriaraluni pingaarnersiunerup ukiuortoortumik aningaasanut inatsisikkut pisarnissaa qulakkeerniarlugu tamanna aalajangersarneqarpoq. Piumasaqaammik tamatuminnaga saneqqunneqarsinnaanngitsumik qinnuteqaat matumani pineqartoq eqquutitsisoq takuneqarsinnaanngilaq.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiussinissaq sioqqullugu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat tusarniaassutigineqarpoq. Aningaasanulli Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfimmit akissuteqaat qinnuteqaammut ilanngunneqarsimanngitsoq allassimavoq.

Tamanna akuersaarneqarsinnaanngilluinnartutut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. Tusarniaanermulli akissut taaneqartoq ataatsimiititaliap Naalakkersuisoqarfimmit pissarsiarisimavaa. Tusarniaanermut akissuteqaammi allassimavoq naatsorsuinerit saqqummiunneqartut qinnuteqaammilu tunngavigineqartut nalorninartulerujussuartut Naalakkersuisoqarfimmit isigineqartut. Tamatuma saniatigut piumasaqaatit arlallit, soorlu taartitut sipaarutaasinnaasunik naliliinissamik piumasaqaat, malinneqarsimannginnerarneqarput. Kiisalu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit siumut naatsorsuutigineqarsinnaanngitsunut tunngasuunissaannik missingersuutit pillugit inatsimmi

aalajangersakkat siuliani taaneqartut qinnuteqaammi eqqortinneqanngitsut Naalakkersuisoqarfiup paasisutissiisutigaa.

Nutaanik aningaasaliissuteqarnissamik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsinissamik qinnuteqaatit suliarineqartarnerat pillugu malittarisassani periutsinilu atuuttuni ersarilluinnartumik paatsoorneqarsinnaanngitsumillu allassimavoq Naalakkersuisut Aningaasaqarnermullu Ataatsimiititaliap isummernissaannut tunngavissiami ilanngunneqassasut. Isummernissamut tunngavissiami inassuteqaataasumut tusarniaanermut akissutip akerliunera pissutigalugu tamanna ajornarpat isummernissamut tunngavissiami tusarniaaneq pillugu immikkoortumi tusarniaanermut akissutip tamakkiisup issuarneqartarnera periususarpoq. Suliamili matumani tamanna pisimangilaq, tamannalu naammaginangilluinnartutut isigineqarpoq.

Nutaanik aningaasaliissuteqarnissamik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsinissamik qinnuteqaatinut tusarniaanermut akissutit 1999-imi missingersuutit pillugit inatsisip akuersissutigineqannginnerani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit tiguneqartarsimagaluarput. Qinnuteqaatinik taamaattunik Aningaasanut Naalakkersuisup kisimi nassiusuisuarnissaa pillugu missingersuutit pillugit inatsimmi aalajangersakkap akuersissutigineqarneratigut tusarniaanermut akissutit taakku ataatsimiititaliamit tiguneqassaarput. Taamaalillunilu qinnuteqaatit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiuunnaannut akisussaaffiup Aningaasanut Naalakkersuisumit pisortatigoortumik tigummineqarneratigut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit aningaasaqarnikkut sulisoqarnikkullu kingunerisassaasa qulaajarneqarsimanissaat naatsorsuutigineqarsimavoq.

Taamaattumillu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani ukiunilu missingersuusiorfinni aningaasatigut kinguneqaatissanik nalorninartutut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit ilanngunnagit nutaanik aningaasaliissuteqarnissamik aningaasaliissutinilluunniit allannguinissamik qinnuteqaatinik siunissami tigusaqarnissani ataatsimiititaliap qanorluunniit akuersaarsinnaanngilaa. Piumasaqaat tamanna Naalakkersuisunit malinneqarsinnaanngippat suleriaatsip missingersuusiorneq pillugu inatsimmik akuersinissaq sioqqullugu atuuttup uterfigisariaqarnissaa pisariaqarsinnaavoq, tassalu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammut ilanngullugit tusarniaanermut akissutit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiuunneqartarnerat.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangiinera

Siuliani allassimasutut paasininneq tunngaviutillugu Naalakkersuisut inassuteqaataat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit **akuersissutigineqarsinnaanngillat.**

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Augusta Salling

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap siulittaasua